

Ministerie van Economische Zaken
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Datum: 27 januari 2025

Onderwerp: Reactie op internetconsultatie Beleidsregel zorgvuldig opdrachtgeverschap WIBON

Bijlagen: Geen

Geachte heer/mevrouw,

Met deze reactie geef ik namens Techniek Nederland onze input op het voorstel voor de nadere invulling van de verplichting tot zorgvuldig opdrachtgeverschap, bedoeld in artikel 2, eerste lid, van de Wet informatie-uitwisseling bovengrondse en ondergrondse netten en netwerken (Wibon). Techniek Nederland vertegenwoordigt een groot deel van de ondergrondse infra aannemers in Nederland. Daarnaast is Techniek Nederland ook deelnemer aan het Kabel en Leiding Overleg (KLO). We waarderen de mogelijkheid om via deze consultatie bij te dragen aan de verbetering van de wet- en regelgeving rondom graafwerkzaamheden, en zo graafschades meer kunnen worden voorkomen alsmede incidenten wat de veiligheid van onze vakmensen en omwonende ten goede komt.

1. Belang van zorgvuldig opdrachtgeverschap

Zorgvuldig opdrachtgeverschap speelt een sleutelrol bij het voorkomen van graafschades en gevaarlijke situaties. De verantwoordelijkheid voor voorkomen van graafschades en gevaarlijke situaties begint bij de opdrachtgever en zal daarna in de graafketen door alle betrokken partijen bij de uitvoering van de werkzaamheden gedeeld worden en dus bijdragen aan veiligheid, graafschadereductie en efficiëntie. Het doet ons goed om te zien, dat u extra aandacht heeft voor het voorkomen van incidenten met persoonlijk letsel.

2. Algemeen standpunt

Techniek Nederland onderschrijft het belang van een duidelijkere uitleg van zorgvuldig opdrachtgeverschap en steunen initiatieven op dit gebied. In de basis zijn wij zeer content met de concrete uitleg van zorgvuldig opdrachtgeverschap zoals deze nu verwoord is middels deze beleidsregel.

Tegelijkertijd wil ik enkele aandachtspunten benoemen die (nog meer) kunnen bijdragen aan het zorgvuldig opdrachtgeverschap in de praktijk:

Datum: 27 januari 2025

Pagina: 2 van 3

In artikel 2 noemt u de 'opdrachtgever'. Bij het uitvoeren van een opdracht is 'opdrachtgever-initiatiefnemer' de belangrijkste schakel en dat moet die partij ook blijven in de keten. Het is juist die 'opdrachtgever-initiatiefnemer' die bepalend is voor het opstellen van een risico-inventarisatie en bijbehorend maatregelenplan en de verantwoordelijkheid draagt dat conform de risico-inventarisatie en maatregelenplan de graafwerkzaamheden worden verricht. Wij stellen voor dat u in artikel 1 opneemt dat met opdrachtgever de 'opdrachtgever-initiatiefnemer' wordt bedoeld.

In artikel 4 is de volgende tekst opgenomen *'als die daadwerkelijke ligging van grote invloed kan zijn op de realisatie van de voorgenomen graafwerkzaamheden'*. Opnemen van het woord "grote" kan tot discussie leiden in de praktijk. Je kunt ook pas vaststellen of de daadwerkelijke ligging van de kabels en leidingen op de graaflocatie van invloed is als de daadwerkelijke ligging is vastgesteld. Om invulling te kunnen geven aan 'grote' moet de daadwerkelijke ligging al worden bepaald. Ons voorstel is hierom om het woord 'grote' niet op te nemen in de Beleidsregel, daar die geen waarde heeft en in de praktijk tot discussie kan leiden.

In artikel 4 is de volgende tekst opgenomen 'gegevens over de uiterlijke kenmerken van de bovengrond op de graaflocatie'. Wordt hier bedoeld aan te geven dat het gaat om bovengrondse kenmerken op basis waarvan je kunt weten dat op de graaflocatie kabels of leidingen liggen? Zo ja, dan stellen wij voor om te verwijzen naar bovengrondse kenmerken die verwijzen naar aanwezige kabels en leidingen op de graaflocatie. Als deze kenmerken aanwezig zijn, dan zal de opdrachtgever, gezien hetgeen onder b van artikel 4 is opgenomen ook de daadwerkelijke ligging moeten bepalen.

Ook stellen wij voor om niet alleen de uiterlijke kenmerken op de bovengrond op de graaflocatie op te nemen, maar om op te nemen dat het gaat om uiterlijke kenmerken van de bovengrond die verwijzen naar aanwezige kabels en leidingen op *en nabij* de graaflocatie.

In artikel 5 is opgenomen, dat beschreven moeten worden welke maatregelen worden getroffen om de nadelige gevolgen van elk risico "zo veel mogelijk" te voorkomen. Dit impliceert, dat sommige risico's niet kunnen worden voorkomen. Wat zou inhouden dat de graafwerkzaamheden niet veilig en niet zonder kans op graafschade kunnen worden uitgevoerd. In het licht van deze beleidsregel moeten alle risico's worden voorzien van een passende maatregel. Hierdoor stellen wij voor om '*zo veel mogelijk*' weg te laten in artikel 5.

In artikel 6 lid b wordt verwezen naar 'beheerder'. Bij werkzaamheden in de ondergrondse infra komen twee beheerders voor, namelijk de netbeheerder en de beheerder openbare ruimte. Om onduidelijkheden en verwarring te voorkomen stellen wij voor om in dit artikel te verwijzen naar de netbeheerder.

Datum: 27 januari 2025

Pagina: 3 van 3

4. Aanvullende aanbevelingen

Het is essentieel om bij het concretiseren van zorgvuldig opdrachtgeverschap te zorgen voor:

- Praktische ondersteuning voor opdrachtgevers, zoals handleidingen of trainingen beschikbaar zijn.
- Duidelijke kaders stellen hoe om te gaan als een opdrachtgever zich niet houdt aan zorgvuldig opdrachtgeverschap.
- Dat als een grondroerder zorgvuldig gewerkt heeft volgens de risico-inventarisatie en het maatregelenplan, er geen aansprakelijkheid kan ontstaan bij de grondroerder als er sprake is van een onvermijdbare schade.

5. Conclusie

In de basis zijn wij zeer content met de concrete uitleg van zorgvuldig opdrachtgeverschap zoals deze nu verwoord is middels deze beleidsregel. In deze reactie geven we enkele suggesties die te doel staan voor een praktische uitvoerbaarheid. In de overtuiging dat een duidelijke en handhaafbare invulling van de verantwoordelijkheden van groot belang is voor het voorkomen van graafschades en incidenten in Nederland.

Met vriendelijke groet,

M. Wijbrands
Branchemanager
Techniek Nederland